

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/73/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8310210874
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8310210874.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove rozhodol v právnej veci navrhovateľa: Mgr. F. W., nar. XX.X.XXXX, bytom v P., P. XXX/XX, právne zastúpeného Mgr. Marcelou Chlebovičovu, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Kováčska 28, Košice, IČO: 422 42 657, proti odporkyni: H. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom v P., L. X. Y., o určenie manželského výživného, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č.k. 12C/135/2010-239 zo dňa 15.6.2012, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné napadnutým uznesením nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že oprávnenosť priznania oslobodenia od platenia súdnych poplatkov podnikateľa nemožno z hľadiska majetkových pomerov účastníka posudzovať rovnako ako pri fyzických osobách - nepodnikateľoch. Majetkové pomery podnikateľského subjektu, ktorým je i navrhovateľ, nie sú určované len množstvom voľných peňažných prostriedkov, ale aj jeho celkovou majetkovou situáciou. U navrhovateľa ide o stav súvisiaci s nepriaznivou finančnou situáciou v jeho podnikaní, navrhovateľ sa nedostal do ťaživej finančnej situácie z dôvodu nepredvídaných okolností, ktoré nemajú pôvod v jeho podnikaní. Výška predpísaného poplatku podľa prvostupňového súdu neohrozí uspokojovanie základných životných potrieb navrhovateľa.

Proti tomuto uzneseniu sa navrhovateľ v zákonnej lehote odvolal. Navrhol prvostupňové rozhodnutie zmeniť tak, že odvolací súd návrhu navrhovateľa na oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu vyhovie, alternatívne napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, keďže z neho nie je zrejmé, ktorú z dvoch zákonných podmienok, ktorých splnenie sa posudzuje pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov, navrhovateľ nespĺnil. Prvostupňové rozhodnutie nevychádza z precízne zistených osobných a majetkových pomerov účastníka a ich riadneho vyhodnotenia. Do pozornosti odvolacieho súdu dal odvolateľ aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 92/2011 zo dňa 29.12.2011. Poukázal na to, že predmetné konanie nie je konaním obchodnoprávnym, v ktorom by ako podnikateľ uplatňoval pohľadávku voči inému podnikateľskému subjektu. Predmetné konanie nesúvisí s podnikateľskou činnosťou ani nejde o pohľadávku vzniknutú z podnikateľskej činnosti.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle § 214 ods. 2 zák. č. 99/1963 Zb. (ďalej len „O.s.p.“) bez nariadenia pojednávania. V zmysle tohto ustanovenia pojednávanie netreba nariaďovať, ak odvolanie smeruje proti uzneseniu. Odvolací súd bol pritom viazaný rozsahom

a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Po takomto preskúmaní dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie prejednávaneho uznesenia.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa § 138 ods. 2 O.s.p. v návrhu musia byť pomery účastníka dokladované

a) vyplneným tlačivom, ktorého vzor uverejní ministerstvo spravodlivosti na svojom webovom sídle, alebo

b) rozhodnutím o hmotnej núdzi podľa osobitných predpisov.

Podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení pre posúdenie dôvodnosti návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov sú rozhodujúce majetkové pomery účastníka, ktoré je účastník povinný preukázať, výška súdneho poplatku a povaha spoplatňovaného úkonu vo veci. Pre úspešnosť takéhoto návrhu sa vyžaduje, aby návrh bol odôvodnený preukázanými okolnosťami, ktoré nie sú dočasnej alebo prechodnej povahy a opodstatňujú záver, že poplatník celkom alebo sčasti nemôže splniť poplatkovú povinnosť a jej splnenie nemožno od neho spravodlivo požadovať. Splnenie poplatkovej povinnosti nemožno od účastníka spravodlivo požadovať najmä v prípadoch, keď by vyžadovanie jej splnenia ohrozilo uspokojenie jeho základných životných potrieb a predstavovalo by prekážku realizácie ústavného práva účastníka na súdnu ochranu.

Predpokladom pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov sú podľa cit. ustanovenia pomery účastníka a skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Rozhodnutie o oslobodení od platenia súdnych poplatkov musí vychádzať z uvážení potrieb žiadateľa s ohľadom na jeho osobné, rodinné, majetkové pomery a povahu uplatňovaného nároku. Pomery účastníka predstavujú spoločensko-ekonomické podmienky, v ktorých žije, jeho majetkové, zárobkové možnosti, počet osôb, ktoré je povinný podľa zákona vyživovať, jeho oprávnené potreby (bývanie, strava, uspokojenie bežných kultúrnych a iných hmotných potrieb).

Účastník konania žiadajúci oslobodenie od súdneho poplatku, pokiaľ sleduje dosiahnutie úspechu svojej žiadosti, musí súdu vierohodným spôsobom preukázať svoje pomery rozhodujúce pre posúdenie opodstatnenosti jeho žiadosti (splniť si povinnosť tvrdenia a preukázania svojich nepriaznivých pomerov). Pri oslobodzovaní od súdneho poplatku berie súd do úvahy aj druhú podmienku, a to, či u účastníka nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie svojho práva.

Predmetom konania je určenie manželského výživného zo strany odporkyne v prospech navrhovateľa vo výške 100 eur mesačne.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ je zamestnaný v spoločnosti Detektívna Informačná služba, spol. s r.o., Námestie Ľudovíta Štúra 1, 010 01 Žilina od 14.1.2012 s príjmom 1,88 eur/hod. Vo vyplnenom tlačive pre zdokladovanie pomerov účastníka navrhovateľ uviedol, že jeho čistá mzda za január 2012 bola vo výške 243,97 eur, za február 2012 vo výške 289,55 eur, za marec 2012 vo výške 308,98 eur, za apríl 2012 vo výške 328,03 eur. Zároveň v tlačive uviedol, že je samostatne zárobkovou osobou vykonávajúcou dokončovacie práce pri realizácii exteriérov a interiérov, pričom výška príjmu z tejto činnosti za posledné zdaňovacie obdobie po odpočítaní dane bola vo výške 2.761,36 eur. Z

tlačiva je tiež zrejme, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom nehnuteľností - pozemkov zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX v katastrálnom území C., okres P. a motorového vozidla Hyundai Lantra 1,6 GLS, rok výroby 1996. Navrhovateľ má založený účet vo VÚB banke a od 16.3.2012 založené stavebné sporenie s cieľovou sumou 10.000 eur. Navrhovateľ má tiež dlhy vo výške 5.400 eur a 2.400 eur a súdom určené povinnosti vo výške 25,38 eur a 10 eur voči maloletým deťom. Býva v byte, kde platí nájomné vo výške 197,42 eur, plyn vo výške 6 eur a zálohu na elektrinu vo výške 25,70 eur. V závere čestne vyhlásil, že všetky skutočnosti, ktoré uviedol, sú pravdivé a že si je vedomý, že v prípade zistenia nepravdivých skutočností mu oslobodenie od súdnych poplatkov nebude priznané, resp. môže mu byť odňaté a môže mu byť uložená poriadková pokuta. K podanému tlačivu navrhovateľ priložil potvrdenie o príjme za obdobie 2012/04-2012/04, pracovnú zmluvu zo dňa 13.1.2012, potvrdenie o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2011, rozpis mesačných výdavkov (SIPO 223,21 eur, T-Com 19,70 eur, Orange 45 eur, Ergo poisťovňa F. W. 21,71 eur, Alianz - Q. 20 eur, Alianz - O. 26,54 eur, Alianz F. W. 17,59 eur, Alianz F. W. 21,44 eur, Alianz index Q. 50 eur, Alianz index H. W. 34,20 eur, strava vo výške 150 eur) a ročných výdavkov (postenie domácnosť 17,92 eur, poistenie za auto 105 eur, komunálny odpad 14 eur), platobné doklady SIPO za mesiace január a február 2012, konečné vyúčtovanie nákladov spojených s užívaním a správou bytu za rok 2011, čestné vyhlásenie MVDr. P. W. (o pôžičke 5.400 eur pre navrhovateľa) a čestné vyhlásenie JUDr. Y. W. (o pôžičke 2.400 eur pre navrhovateľa).

Z týchto uvedených a zistených skutočností má odvolací súd za to, že žiadosti navrhovateľa na oslobodenie od súdnych poplatkov nemožno vyhovieť, a to z dôvodu nesplnenia prvej podmienky, t.j. dostatočného preukázania svojich nepriaznivých pomerov.

Pri čistom príjme navrhovateľa vo výške cca 300 eur/mesačne, vlastníctve nehnuteľností, výkone samostatnej zárobkovej činnosti, schopnosti žiadateľa (pri ním tvrdenej nepriaznivej situácii) založiť si stavebné sporenie, jeho schopnosti hradiť telekomunikačným operátorom sumu 19,70 eur/ mesačne a 45 eur/mesačne, rovnako tak uhrádzať niekoľko dobrovoľných poistení, nemožno vyvodiť iný záver ako ten, že v navrhovateľových schopnostiach je uhradiť súdny poplatok za podané dovolanie. Navrhovateľ riadne zastúpený ním zvoleným právnym zástupcom nie je ani v stave hmotnej núdze, ktorá býva neraz aspektom odôvodňujúcim oslobodenie od súdnych poplatkov. Je teda zjavným, že objektívnym spôsobom nie je preukázaná nutnosť oslobodenia navrhovateľa od platenia súdnych poplatkov.

Odvolací súd sa teda stotožnil so záverom súdu prvého stupňa v tom, že navrhovateľ nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdneho poplatku. Po zohľadnení majetkových pomerov (vlastníctva nehnuteľností), zárobkových pomerov, schopnosti uhrádzať vysoké poplatky telekomunikačným spoločnostiam, schopnosti zriadiť si v rozhodnom čase sporenie, platiť viaceré dobrovoľné poistenia a výšky súdneho poplatku za podané dovolanie má odvolací súd za to, že zaplatením súdneho poplatku v sume 144 eur, nebude odňatá účastníkovi možnosť konať pred súdom. Pri takomto komplexnom posúdení majetkových pomerov navrhovateľa je zrejme, že zaplatením súdneho poplatku nebude ohrozené uspokojovanie základných životných potrieb navrhovateľa a zároveň neoslobodenie navrhovateľa od platenia súdnych poplatkov nebude predstavovať prekážku realizácie jeho ústavného práva na súdnu ochranu.

Na základe uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1,2 O.s.p.).

Predmetné uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0. (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení novely vykonanej zákonom č. 33/2011 Z.z. účinným od 01.05.2011)

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.